

Estimats Sr. President i membres de la J. D., mestres i cantaires:
 Dia tristíssim per a nosaltres fou la vigília de Nadal de l'any
 que acaba de transcórrer. Dia tristíssim i típic per a l'Església
 Català que perdi el seu capdavanter i singular després d'una
 vida totalment dedicada al seu servei. Tot just als
 quatre anys de la desaparició d'aquella figura gegantina
 del Mestre per excel·lència, Déu ens dona altra volta una
 dura lliçó d'humilitat. Ja ho digué el nostre fundador quan
 la nostra entitat retornà d'aquella magna excursió a Pa-
 rís i Londres, l'any 1914, i en donar compte de la mort
 d'una nostra gentil cantaire esdevençuda a la Capital
 d'Anglaterra: "Els homes som febles per l'orgull i tot el bo
 que pensem fer ens veix en pretensió de mèrit propi: lla-
 vors la mà forta de Déu ens obre davant els ulls l'abísque
 de la nostra petiteria. La realitat forta i terrible de la

2
mort ens dona la lliçó de l'humilitat, perquè en el
fons de les nostres cantades hi guardem sempre els senti-
ments nobles, de la riallesa humana sense la buidor
de la vanitat totaça perquè sigui així expressió de la
noblesa del nostre origen i de l'exultant de la finali-
tat nostra!"

Amb la ferida del tat oberta encara, dany, se rean-
-uix avui novament per tal de continuar les nostres
-ques artístiques malgrat el buit enorme que sentim
al nostre entorn. Ja l'ensemble per a comunicar-vos
per boca del nostre benemèrit President, com ha estat so-
lucionada la successió artística del Mte. Puig. En aquest
moment solenniíssim de la nova vida compareixo
davant la senyó coral de l'Orfeó estint, comen-
-çant per l'alt honor que s'em fa i per l'afecte i confiança

que en un espora, i van passant pel meu pensament ³
com en una successió de visions llunyanes, les
diverses etapes de la meua vida dintre l'Orfe.
Durant aquest temps, quantes coses s'han esdevingut!
Quin feix de glòries i de tristors s'han anat succeint!
Quants éssers estimats que ja no són d'aquest món han
estat actors d'aquestes glòries i tristors! Ara valdria
recordar-los i evocar-los a tots, un per un. No essent això
possible evocaré només el record dels mestres que
una més estreta relació han tingut amb la Penócho-
val: Remembrem, benvolguets amics, la figura ven-
erable de la mestressa i fundadora de la secció de
senyores, Na Emmerenciana Werhle qui encara sembla
vegi sentada al seu lloc que no abandonà fins per predir
quan del tot impossibilitada: la seva presència era el
símbol vivent de la constància i abnegació dels límits

envers els ideals que a tots ens afrauent i doni l'ha-
-bia de dir que amaria a morir aluny de l'escalf del
seu estimat Orpo'!

Recordem aquelles figures estimades dels mestres Sal-
vat i Comella en les quals la bondat i el saber tan bé
s'amalgamaven amb la humilitat. En plan umarcar
aquell perfecte equilibri en el judici musical del pri-
mer que li feu donar pel nostre gran Malats el gra-
tificatim de primer crític musical de casa nostra. Tan-
bé aquelles dots d'esplèndida musicalitat que feien
del lltre. Comella un improvisador perfecte a l'orpe-
la. En aquelles seves improvisacions no hi havia ni hi
^{manjava} faltava res i semblaven, talment, llargament meditats.
Tots tres en quant curt espai de temps fugiren del nos-
tre costat.

I dos anys després, la pèrdua del pare estimat, del

quiador de l'Orxo, del qui li donà l'espirit que⁵
l'afuanta i l'afuantarà mentre vosaltres tinguem fe
i no defallim per entrebancs que vorgeixin al vostre
entorn. Booguem-lo aquest esperit del pare i Mestre
de tots. Aquest esperit del qual està impregnat l'aire
que respirem i que ha d'ésser per a vosaltres com una
flama encesa de la qual sempre havem de sentir l'ef-
calor, per tal que els nostres entusiasmes per l'Orxo
no minuin, ans creixin sempre fins a assolir les fites
que encara Déu li té senyalades.

Y el nostre dol no era prou gran encara! Déu ha
volgut tallar robtadament la branca més espinosa
que restava a l'arbre nostre. El venerat M^{re}. Pujol qui
ja tant, poc dies estava ací entre vosaltres, tampoc
és ja d'aquest món. El Xu nom en el qual tant

esperances teniem posades tots, a punt de conquerir la
geòria d'aperts ja llargs anys de sacrificis, pertany
també al present. És quelcom trágic, però a caten
humilment els desigs del temps. I pretent això
jovenxi, com digué el creador de la nostra entitat,
"perquè hi hagi més amor entre nosaltres". "Perquè nosal-
tres, deia també el nostre mestre - per germans pel
cant, perquè el cant és l'expressió més enlairada de
l'amor" i "l'Orfeo Català nasqué i ha viscut per
l'amor i canta perquè té un cor enamorat."

Pero estimats cantaires, per a triomfar és necessari el fei-
tuc treball de cada dia. Escalten encara al mestre de
tots en una de les seues maravilloses lleis: "Nosaltres ha-
vem de treballar, treballar el que en diem tècnica, amb tot

el seny, amb tota la voluntat i després esperar,⁷
ajupir-se, donar-se a la voluntat divina, que vingui la
gràcia, el do, la llengua de foc que penetra en la finestra
del cor amb l'ànima, com deu H'lan, i llavors ja ho
som nosaltres mateixos, ja estem posseïts i vibrem,
cantem, lliguem cors, fem unitat, felix d'ànimes en
una; creem una armonia, juntem l'home a la Bellesa
increada " Gués avall afeixir: "Treballar, treballar i
aixecar el cor entàire sempre ple d'optimisme, hu-
mil i dignu, cosa difícil, però posant-hi tota la intenció,
tota la voluntat i deí que faci; que nosaltres hi volem
fer-hi més ho esguerem "

Pensai el nostre lema: treballar i estimar. Treballar
impulsats per l'amor que us guia. I amb això fer-hi tot el
que sapiguem i tant bé com sapiguem. I després canviar,

Doc n° 1

8

reposar en Déu, qui donarà al nostre treball el
valor que nosaltres no hàgim pogut arribar a donar-li.
I així anirem sempre endavant, malgrat totes les
intrigues i petiteses que es conjuren per a obstaculir el
nostre camí.

Se que en aquests durs dies, algú ha estat la pa-
pereta de defunció a la nostra estimada entitat. Em
plau dir a totes aquestes ànimes fredes i pessimistes, que
si Déu vol, els demostrarem el seu error, per que po-
-reim joventut, fe ardent i sincera, entusiasme desbordant
i fomes de treballar, i per que no es pot dubtar ni un
instant d'aquests admirables cantaires que quasi per
espai de 10 anys ens han donat l'exemple del sacri-
fici i abnegació per amor a l'ideal i sense espe-
rar-ne cap recompensa. Per que comptari amb l'ampar

meistes d'una gran competència i homa d'era que a⁹
tuaran xons l'esperit ^{la tradició} tradicional de l'Orfeó.
Y perquè aquest ho pot morir, ja he per damunt
de tots els egoismes mesquins. hi ha l'esperit immortal
de la Pàtria.
que ens agraïda.

Orfeó Català: "brenal de la nova infanteria", arca dels
dels meus somnis i de les meves il·lusions, força de la
nova joventut, en aquest moment solenne et faig
total apleua del meu ésser amb totes les seves potències
que poso sempre al teu servei fins que en tancis els
ulls en el darrer dia de la nova vida.

Cantaires estimats, meistes i junta directiva, seben
en aquests instants l'expressió més viva del meu amor de
gloria, i que els nostres morts estimats visquin sempre

deus la nostra anima!

10

Ami de l'âme

3 June 1945

Estimats Sr. President i membres de la Junta Directiva, Mestres
i cantaires:

Dia tristíssim per a nosaltres fou la vigília de Nadal
de l'any que acaba de transcórrer. Dia tristíssim i tràgic per a
l'«Orfeo Català», que perdé el seu capdavanter insigne després d'una
vida totalment dedicada al seu servei. Tot just als quatre anys de la
desaparició d'aquella figura gegantina, del Mestre per excel·lència,
Déu ens dóna altra volta una dura lliçó d'humilitat. Ja ho digué el
nostre fundador quan la nostra Entitat retornà d'aquella magna excur-
sió a París i Londres, l'any 1914, i en donar compte de la mort d'una
nostra gentil cantaire, esdevinguda a la capital d'Anglaterra: «Els
homes som febles per l'orgull i tot el bo que pensem fer ens reïx en
pretensió de mèrit propi: llavors la mà forta de Déu ens obre davant

dels ulls l'abisme de la nostra petitesse. La realitat forta i temible de la mort ens dóna la lliçó de la humilitat, perquè en el fons de les nostres cantades guardem sempre els sentiments nobles de la reialesa humana sense la buidor de la vanitat totxa, perquè sigui així expressió de la noblesa del nostre origen i de l'excelsitud de la finalitat nostra."

Amb la ferida del tot oberta encara, doncs, se us reuneix avui novament per tal de continuar les nostres tasques artístiques, malgrat el buit enorme que sentim al nostre entorn. I, ensems, per comunicar-vos per boca del nostre President, com ha estat solucionada la successió artística del Mestre Pujol. En aquest moment solemníssim de la meua ^{compareixo} vida, ~~compareixo~~ davant la Secció Choral de l'"Orfeo" estimat, commogut per l'alt honor que 'em fa i per l'afecte i confiança plena que en mi es

posa, i van passant pel meu pensament, com en una successió de visions llunyanes, les diverses etapes de la meva vida dintre de l'Orfeó. Durant aquest temps, quantes coses s'han esdevingut! Quin feix de glòries i de tristeses s'han anat succeint! Quants éssers estimats que ja no són d'aquest món han estat actors d'aquestes glòries i tristeses! Ara voldria recordar-los i evocar-los a tots, un per un. No essent això possible, evocaré només els Mestres que una més estreta relació han tingut amb la Secció Choral. Remembrem, benvolguts amics, la figura venerable de la mestressa i fundadora de la Secció de senyoretas, Na Emerenciana Werhle, que encara sembla que la vegi asseguda al seu lloc, que no abandonà fins que quedà del tot impossibilitada: la seva presència era el símbol vivent de la constància i abnegació sens límits envers els ideals que a

tots ens aguanten. Qui li havia de dir que aniria a morir lluny de l'escalf del seu estimat Orfeo!

Recordem aquelles figures estimades dels Mestres Salvat i Comella, en les quals la bondat i el saber tan bé s'amalgamaven amb la humilitat. Em plau remarcar aquell perfecte equilibri en el judici musical del primer, que li féu donar pel nostre gran Malats el qualificatiu de "primer crític musical de casa nostra". I també aquells dots d'esplèndida musicalitat que feien del Mestre Comella un ^{improvisador} ~~improvisador~~ perfecte de l'orgue: en aquelles seves improvisacions no hi sobrava ni faltava res i semblaven llargament meditades. Tots tres, en quant curt espai de temps fugiren del nostre costat! I dos anys després, la pèrdua del pare estimat, del guiadore de l'Orfeo, del qui li donà l'esperit que l'aguanta i l'aguantarà mentre nosaltres tinguem fe i no defallim, per entrebanes

que sorgeixin al nostre entorn. Evoquem-lo aquest esperit del Pare i Mestre de tots. Aquest esperit del qual està impregnat l'aire que respirem i que ha d'ésser per a nosaltres com una flama encesa, de la qual sempre havem de sentir l'escalfor, per tal que els nostres entusiasmes per l'Orfeo no minvin, ans creixin sempre fins assolir les fites que encara Déu ~~hi~~ té senyalades.

I el nostre dol no era prou gran encara! Déu ha volgut tallar sobtadament la branca més esponerosa que restava a l'arbre nostre. El venerat Mestre Pujol, qui fa tan pocs dies que estava ací, entre nosaltres, tampoc no és ja d'aquest món. El seu nom, en el qual tantes esperances teníem posades tots, a punt de conquerir la glòria d'aquests ja llargs anys de sacrificis, pertany també al passat. És quelcom tràgic, però

acatem humilment els designis del Senyor. I que tot això serveixi, com digué el creador de la nostra Entitat, "perquè hi hagi més amor entre nosaltres." "Perquè nosaltres -deia també el mateix Mestre- som germans pel cant, perquè el cant és l'expressió més enlairada de l'amor" i "l'Orfeoó Català nasqué i ha viscut per l'amor i canta perquè té un cor enamorat".

Però, estimats cantaires, per a triomfar és necessari el feixuc treball de cada dia. Escolteu encara el Mestre de tots en una de les seves meravelloses lletres: "Nosaltres havem de treballar, treballar el que en diem tècnica, amb tot el seny, amb tota la voluntat i després..... esperar, ajupir-se, donar-se a la voluntat divina, que vingui la gràcia, el do, la llengua de foc que penetra en la juntura del cos amb l'ànima, com diu Sant Pau, i llavors ja no som nosaltres

mateixos, ja estem posseïts i vibrem, cantem, lliguem cors, fem unitat, feixos d'ànimes en una; creem una harmonia, juntem l'home a la Bellesa increada." I més avall afegeix: "treballar, treballar i aixecar el cor enlaire sempre ple d'optimisme, humil i digne, cosa difícil, però posant-hi tota la intenció, tota la voluntat i Déu que faci, que nosaltres si volem fer-hi més, ho esguerrem".

Heus aquí el nostre lema: treballar i estimar. Treballar impulsats per l'amor que ens guia. I amb això fer-hi tot el que sapiguem i tan bé com sapiguem. I després confiar, repòsar en Déu que donarà al nostre treball la valor que nosaltres no ~~haur~~ hauréem pogut arribar a donar-li. I així anirem sempre endavant malgrat totes les intrigues i petiteses que ~~ens~~ es conjurin per a obstruir el nostre camí.

Sé que en aquests darrers dies, algú ha estès la papereta de defunció a la nostra estimada Entitat. Em plau dir a totes aquestes ànimes fredes i pessimistes que, si Déu vol, els demostrarem el seu error, perquè posseïm joventut, fe ardent i sincera, entusiasme desbordador i ganes de treballar, i perquè no és just dubtar ni un instant d'aquests admirables cantaites que quasi per espai de 10 anys ens han donat l'exemple del sacrifici i abnegació per amor a l'ideal i sense esperar-ne cap recompensa. Perquè comptaré amb companys Mestres d'una gran competència, fe i honradesa, que actuaran segons l'esperit tradicional de l'Orfeó. I perquè aquest no pot morir, ja que per damunt de tots els egoismes mesquinshi ha l'esperit immortal de la Pàtria.

Orfeó Català: "bressol de ma infantesa", arca dels meus somnis i de les meves il·lusions, força de la meva joventut; en aquest moment solemne et faig total ofrena del meu ésser amb totes les seves potències,

que poso per sempre al teu servei fins que em tanquis els ulls en el darrer dia de la meua vida.

Cantaires estimats, Mestres i Junta Directiva, rebeu en aquests instants l'expressió més viva del meu amor de germà, i que els nostres morts estimats, visquin sempre dins de la nostra ànima .

LLUÍS Ma. MILLET

Estimats Sr. President i membres de la Junta Directiva, Mestres
i cantaires:

Dia tristíssim per a nosaltres fou la vigília de Nadal
de l'any que acaba de transcórrer. Dia tristíssim i tràgic per a
l'"Orfeo Català", que perdé el seu capdavanter insigne després d'una
vida totalment dedicada al seu servei. Tot just als quatre anys de la
desaparició d'aquella figura gegantina, del Mestre per excel·lència,
Déu ens dona altra volta una dura lliçó d'humilitat. Ja ho digué el
nostre fundador quan la nostra Entitat retornà d'aquella magna excursion
a París i Londres, l'any 1914, i en donar compte de la mort d'una
nostra gentil cantaire, esdevinguda a la capital d'Anglaterra: "Els
homes són febles per l'orgull i tot el bo que pensem fer ens reïx en
pretensió de mèrit propi: llavors la mà forta de Déu ens obre davant

dels ulls l'abisme de la nostra petitesse. La realitat forta i terrible de la mort ens dóna la lliçó de la humilitat, perquè en el fons de les nostres cantades guardem sempre els sentiments nobles de la reialesa humana sense la buidor de la vanitat tota, perquè sigui així expressió de la noblesa del nostre origen i de l'excelsitud de la finalitat nostra."

Amb la ferida del tot oberta encara, doncs, se us reuneix avui novament per tal de continuar les nostres tasques artístiques, malgrat el buit enorme que sentim al nostre entorn. I, ensems, per comunicar-vos per boca del nostre President, com ha estat solucionada la successió artística del Mestre Pujol. En aquest moment solemníssim de la neva ^{compareix} vida, ~~compareix~~ davant la Secció Choral de l'"Orfeo" estimat, comogut per l'alt honor que ^{se} en fa i per l'afecte i confiança plena que en mi es

posa, i van passant pel meu pensament, com en una successió de visions llunyanes, les diverses etapes de la meua vida dintre de l'Orfeó. Durant aquest temps, quantes coses s'han esdevingut! Quin feix de glòries i de tristeses s'han anat succeint! Quants éssers estimats que ja no són d'aquest món han estat actors d'aquestes glòries i tristeses! Ara voldria recordar-los i evocar-los a tots, un per un. No essent això possible, evocaré només els mestres que una més estreta relació han tingut amb la Secció Choral. Remembrem, benvolguts amics, la figura venerable de la mestressa i fundadora de la Secció de senyoretes, Na Emerenciana Werhle, que encara sembla que la vegi asseguda al seu lloc, que no abandonà fins que quedà del tot impossibilitada: la seva presència era el símbol vivent de la constància i abnegació sens límits envers els ideals que a

tots ens aguanten. Qui li havia de dir que aniria a morir lluny de l'escalí del seu estimat Orfeo!

Recordem aquelles figures estimades dels Mestres Salvat i Comella, en les quals la bondat i el saber tan bé s'amalgamaven amb la humilitat. Em plau remarcar aquell perfecte equilibri en el judici musical del primer, que li féu donar pel nostre gran Malats el qualificatiu de "primer crític musical de casa nostra". I també aquells dots d'esplèndida musicalitat que feien del Mestre Comella un ^{improvisador} ~~improvisador~~ perfecte de l'orgue: en aquelles seves improvisacions no hi sobrava ni faltava res i semblaven llargament meditades. Tots tres, en quant curt espai de temps fugiren del nostre costat! I dos anys després, la pèrdua del pare estimat, del guaiador de l'Orfeo, del qui li donà l'esperit que l'aguanta i l'aguantarà mentre nosaltres tinguem fe i no defallim, per entrebanos

que sorgeixin al nostre entorn. Evoquem-lo aquest esperit del Pare i Mestre de tots. Aquest esperit del qual està impregnat l'aire que respirem i que ha d'ésser per a nosaltres com una flama encesa, de la qual sempre havem de sentir l'escalfor, per tal que els nostres entusiasmes per l'Orfeo no minvin, ans creixin sempre fins assolir les fites que encara Déu li té senyalades.

I el nostre dol no era prou gran encara! Déu ha volgut tallar sobtadament la branca més esponerosa que restava a l'arbre nostre. El venerat Mestre Pujol, qui fa tan pocs dies que estava ací, entre nosaltres, tampoc no és ja d'aquest món. El seu nom, en el qual tantes esperances teníem posades tots, a punt de conquerir la glòria d'aquests ja llargs anys de sacrificis, pertany també al passat. És quelcom tràgic, però

acatem humilment els designis del Senyor. I que tot això serveixi, com digué el creador de la nostra Entitat, "perquè hi hagi més amor entre nosaltres." "Perquè nosaltres -deia també el mateix Mestre- som germans pel cant, perquè el cant és l'expressió més enlairada de l'amor" i "l'Orfeó Català nasqué i ha viscut per l'amor i canta perquè té un cor enamorat".

Però, estimats cantaires, per a triomfar és necessari el feixue treball de cada dia. Escolteu encara el Mestre de tots en una de les seves meravelloses lletres: "Nosaltres havem de treballar, treballar el que en diem tècnica, amb tot el seny, amb tota la voluntat i després.... esperar, ajupir-se, donar-se a la voluntat divina, que vingui la gràcia, el do, la llengua de foc que penetra en la juntura del cos amb l'ànima, com diu Sant Pau, i llavors ja no som nosaltres

mateixos, ja estem posseïts i vibrem, cantem, lliguem cors, fem unitat, feixos d'ànimes en una; creem una harmonia, juntem l'home a la Bellesa increada." I més avall afegeix: "treballar, treballar i aixecar el cor enlaire sempre ple d'optimisme, humil i digne, cosa difícil, però posant-hi tota la intenció, tota la voluntat i Déu que faci, que nosaltres si volem fer-hi més, ho esguerrem".

Heus aquí el nostre lema: treballar i estimar. Treballar impulsats per l'amor que ens guia. I amb això fer-hi tot el que sapiguem i tan bé com sapiguem. I després confiar, reposar en Déu que donarà al nostre treball la valor que nosaltres no ~~hauríem~~ hauríem pogut arribar a donar-li. I així anirem sempre endavant malgrat totes les intrigues i petiteses que ~~són~~ es conjurin per a obstruir el nostre camí.

Sé que en aquests darrers dies, algú ha estès la papereta de defunció a la nostra estimada Entitat. Em plau dir a totes aquestes ànimes fredes i pessimistes que, si Déu vol, els demostrarem el seu error, perquè posseïm joventut, fe ardent i sincera, entusiasme desbordador i ganes de treballar, i perquè no és just dubtar ni un instant d'aquests admirables cantaites que quasi per espai de 10 anys ens han donat l'exemple del sacrifici i abnegació per amor a l'ideal i sense esperar-ne cap recompensa. Perquè comptaré amb companys Mestres d'una gran competència, fe i honradesa, que actuaran segons l'esperit tradicional de l'Orfeo. I perquè aquest no pot morir, ja que per damunt de tots els egoismes mesquinshi ha l'esperit immortal de la Pàtria.

Orfeo Català: "bressol de ma infantesa", arca dels meus somnis i de les meves il·lusions, força de la meua joventut; en aquest moment solemne et faig total ofrena del meu ésser amb totes les seves potències,

que poso per sempre al teu servei fins que em tanquis els ulls en el darrer dia de la meua vida.

Cantaires estimats, Mestres i Junta Directiva, rebeu en aquests instants l'expressió més viva del meu amor de germà, i que els nostres morts estimats, visquin sempre dins de la nostra ànima .

LLUÍS Ma. MILLET

Estimats Sr. President i membres de la J. D. mestres i cantaires: ~~de~~
 L'ARA Dia tristíssim per a nosaltres fou la vigília de Nadal de
 l'any que acaba de transcórrer. Dia tristíssim i tràgic per a
 l'Arxep' Català que perdé el seu capdavanter ^{després d'una vida totalment dedicada al seu} inigne. Tot just
 als quatre anys de la desaparició d'aquella figura gegantina
 del Mestre per excel·lència, Déu ens dona altra volta una
 dura lliçó d'humilitat. Ja ho digué el fundador de nostre
 fundador quan la nostra entitat retornà d'aquella magna ex-
 cursió a París i Bordès l'any 1914 i en donar compte de la
 mort d'una nostra gentil cantaire esdevinguda a la capital d'An-
 glaterra: "Els homes som febles per l'orgull i tot el bo que pen-
 sem fer ens reia en pretensió de mèrit propi: llavors la mà
 forta de Déu ens obre davant dels ulls l'abisme de la nostra
 petitesse. La realitat forta i terrible de la mort ens dona
 la lliçó de l'humilitat, perquè en el fons de les nostres

cantades hi guardem sempre els sentiments nobles de la ² relig.
lesa humana sense la buidor de la vanitat tota, perquè
sigui així expressió de la noblesa del nostre origen i de
l'exultant de la finalitat nostra ?"

se us remeix
~~bas remeix~~

Amb la ferida del tot oberta encara, doncs, se us remeix
avui novament per tal de continuar les nostres tasques
artístiques malgrat el buit enorme que sentim al nostre
entorn. Ja l'ensemps per a comunicar-vos, per la boca del
nostre benemerit President, com ha estat solucionada la mi-
-ceria artística delltre. Pujol. En aquest moment de l'em-
-issim de la meua vida, compareixo davant la Kcio' Chong
de l'Orfeo estimat, connoft per l'alt honor que l'em fa
i per l'afecte i confiança plena que en mi es posa, i van passant
pel meu pensament, com en una successió de visions ^{elungant} les diverse
etapes de la meua vida dintre l'Orfeo. Durant aquest temps quan-
-tes coses s'han esdevingut: quina feix de glòries i de tristors s'han

anat meixor!; Quants eners estimats que ja no vindran
aquest món han estat actors d'aquestes glòries i d'aquestes
tristeses! Ara voldria recordar-los i evocar-los a tots un
per un. No sent això possible evocaré no més els me-
tres que una més estreta relació han tingut amb laacció chi-
val: Remembrem, benvolguts amics, la figura venerable de
la mestressa i fundadora de la secció de Hanyotes, Ma Gene-
reïana Wohle que encara sembla vege sentada al seu
lloc que no abandonarà fins que predi el tot impossibilitat.
La seva presència era el símbol vivent de la constància
i abnegació sens límits eners els ideals que a tots ens agra-
ten. Qui li havia de dir que aniria a morir lluny de l'exalt
del seu estimat Orfeo!

Recordem aquelles figures estimades dels mestres salvat
i comells en les quals la bondat i el saber tant se l'anua
gamaven amb la humilitat. En plan remarcant aquell
perfecte equilibri en el judici musical del primer gulfen

donar pel nostre ^{que} el ^{talificatiu} de
afirmar al nostre gran Malats, ^{que} era el primer artí-
mussical de casa nostra. I també aquells dats d'esplendida
mussicalitat que feien del Mlle. Camella un improvisador per-
fecte a l'òrgue: en aquelles seves improvisacions no hi faltava
ni hi faltava res i semblaven llargament meditats. Tots
tres en quant curt espai de temps fugiren del nostre costat!
I dos anys després la perduda del pare estimat, del guaiador
de l'òrgue, del qui li donà l'esperit que l'afuanta i l'a-
guantava mentre nosaltres tinguérem fe i no defallim per en-
trebancs que sospirari ~~al nostre costat~~ entorn. Evocuem-lo
aquest esperit del Pare i Mestre de tots. Aquest esperit del qual
està impregnat ~~aquest~~ l'aire que respirem i que ha d'ésser per
a nosaltres com una flama llucera ^{de la qual sempre vivem} que ~~sempre~~ ~~la~~ ~~ha~~ ~~de~~ ~~da~~
^{de sentir l'} ~~sa~~ l'escalfor, per tal que els nostres entusiasmes per l'òrgue
no ~~minuin~~ ^{creixin} ^{sempre} fins a assolir les fites que encara
~~deu~~ ^{deu} ^{li} ^{te} ^{se} ^{ngalades}.

I el nostre dol no era prou gran encara: Déu ha volgut
 tallar sobtadament la branca més esportosa que es-
 tava a l'arbre nostre. El ^{venerat} Mtre. Pupil qui fa tan pocs dies
 estava ací entre nosaltres, tampoc és ja d'afert mori. El
 seu nom en el qual tantes esperances teníem posades,
 a punt de conquerir la glòria d'afert per llarg temps de
 sacrificis, ja pertany també al passat. És quelcom tragi-
 però acatem humilment els designis del Senyor. I per tot
 això serbeixi, com digné el provident creador de la nostra
 entitat, "perquè hi hagi més amor entre nosaltres". "Perquè ho-
 saltres, deia també el mateix mestre - pins germans pel cant,
 perquè el cant és l'expressió més enlairada de l'amor" i
 "l'Orfe Català nasqué i ha viscut per l'amor i canta per-
 que té un cor enamorat!"

6

Pero estimats cantaires, per a triomfar és necessari el ^{seixne} ~~don~~ treball
de cada dia. Escoltem encara al Mestre de tots en una de les seues
meravelloses lletres: "Nosaltres havem de treballar, treballar
el que en diem tècnica, amb tot el sent, amb tota la voluntat
i després esperar, ajupir-se, donar-se a la voluntat divina, que
vingui la gràcia, el do, la llengua de foc que penetra en la jun-
tura del cos amb l'ànima, com dinst Pan, i llavors ja no
som nosaltres mateixos, ja estem posseïts i viuem, cantem,
llicuem cors, fem unitat, feïdor d'ànimes en una; creem una
armonia, juntem l'home a la Bellesa viuenada" i més
avall afegeix: treballar, treballar i aixecar el ~~cor~~ ^{cor} enaire
sempre ple d'optimisme, humil i dignu, cosa difícil,
pensant-hi tota la intenció, tota la voluntat i ~~deu~~ ^{deu} que
fari, que nosaltres ni podem fer-hi més ho esperem."

7

Menciu el nostre lema: treballar i estimar. Treballar impulsats per l'amor que ens guia. I amb així fer-hi tot el que sapiguem i tan bé com sapiguem. I després confiar, reposar en Déu que donarà al nostre treball la valor que nosaltres no hauríem pogut ^{ambir} donar-li. I així anirem sempre endavant malgrat totes les intrigues i petites que es conjurin per a obstaculitzar el nostre camí.

Sé que en aquests durs dies, algú ha estès la papereta de defunció a la nostra estimada entitat. Em plau dir a totes aquestes ànimes pedres i penitents, que si Déu vol, els demostrarem el seu error, perquè posseïm joventut, fe ardent i sincera, entusiasme desbordador i ganes de treballar, i perquè no es pot dubtar ni un instant d'aquests admirables cançons que quasi per espai de 10 anys ens han donat l'exemple del sacrifici i abnegació per amor a l'ideal i sense

esperar-ne cap de compensa. Perque comptem amb compensa
~~que aspirarem segons l'esperit tradicional de l'Esprit~~
 mestres d'una gran competència, fei i homadens. 3
 aquest
 perque l'Orfeo no pot morir, fa pre per damunt de tot
 el que és més important, ~~les petites mesquineses~~ ^{les petites mesquineses} ~~la vida~~ ^{la vida} l'esperit immortal de la Patria.
 que ens aguanten

Or po' Català: "bressal de ma infantesa", arca dels meus somnis i de les meues il·lusions, força de la meua joventut; en aquest moment volent i fent tot el que estava al meu ésser ^{amb} i de totes les seues potències, que pugué per sempre al teu servei fins que em tanquis els ulls en el danar d'aquesta nova vida.

Cançons estimats, mestres i junta directiva, sobre en aquesta
instants ——— l'«la presio» més viva del bon amor de penya,
i que els nostres morts visquin sempre dins la nostra ànima.

3 June 1945